

บทที่ 1

บทนำ



### ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษา มีบทบาทอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อารุง จันทวานิช ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า การให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศนั้น เป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้การศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ เป็นบริการที่รัฐพยายามจัดให้ประชาชนอย่างเต็มที่<sup>1</sup>

ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา วิทยุโธ สารธร ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถขั้นพื้นฐาน และให้สามารถทงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีความสามารถประกอบอาชีพสมควรร่วมและความสามารถได้ และสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข<sup>2</sup>

---

<sup>1</sup> อารุง จันทวานิช, "การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา" วารสารการศึกษาแห่งชาติ 14 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2522) : 13.

<sup>2</sup> วิทยุโธ สารธร, หลักการศึกษาระดับประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภา, 2521), หน้า 251.

ในการจัดการศึกษา โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทอันสำคัญ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา มีโรงเรียนประถมศึกษาอยู่เกือบทุกหมู่บ้านของประเทศ และประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มีโอกาสเข้าศึกษามากที่สุด ไททญร์ สินลารัตน์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนนับได้ว่าเป็นสถาบันหลักและเป็นสถาบันการศึกษาที่แท้จริง เพราะเป็นสถาบันที่จัดดำเนินการ เกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่สมาชิกของสังคมโดยตรง ส่วนสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เช่น กรมการ ของกระทรวงศึกษาธิการนั้น ทำหน้าที่เพียงเป็นหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ <sup>1</sup>

วิจิตร ศรีสอาน ได้กล่าว ถึงการดำเนินการของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนเป็นองค์การหนึ่งในระบบบริหารการศึกษา ถ้ามองในระดับชาติตั้งแต่การศึกษาชั้นอนุบาลถึงมหาวิทยาลัยมารวมกันก็เป็นระดับชาติ โดยมีกระทรวงศึกษาธิการและสภาการศึกษาเป็นองค์กร บริหารระดับชาติ องค์กร บริหารส่วนท้องถิ่นอาจจะแยกเป็นระดับชาติ จังหวัด อำเภอ โรงเรียน องค์กรบริหารที่สำคัญที่สุดและสำคัญที่สุดคือ องค์กร ระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารการศึกษาทั้งหมด เพราะเป็นหน่วยการปฏิบัติ คือ นำเอานโยบาย นำเอาหลักสูตร ซึ่งหน่วยงานบริหารระดับชาติวางไว้ หรือระดับจังหวัดวางไว้ไปดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ <sup>2</sup>

การปฏิบัติงานของโรงเรียนมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ไททญร์ สินลารัตน์ ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการในโรงเรียนนั้นโดยทั่วไปจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งควบคุมตั้งแต่ครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าสายวิชา หัวหน้า

<sup>1</sup> ไททญร์ สินลารัตน์, การศึกษาและสังคมประกิต (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 19.

<sup>2</sup> วิจิตร ศรีสอาน, "การบริหารโรงเรียน" ใน วารสารเศรษฐศาสตร์

แผนกการเงิน การพัสดุ นายทะเบียน เป็นต้น<sup>1</sup>

เกี่ยวกับการดำเนินงานภายในโรงเรียน โรเบิร์ต จี โอเวนส์ ( Robert G. Owens ) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนในฐานะที่เป็นองค์การหนึ่งในสังคม อาจแบ่งเป็นระบบย่อยที่มีความสัมพันธ์กันคือ งาน ( Tasks ) โครงสร้างของโรงเรียน (Structure) วิทยาการ ( Technology ) และบุคลากร ( people ) ผู้บริหารการศึกษา มีหน้าที่อย่างสำคัญที่จะประสานระบบย่อยทั้ง 4 เพื่อดำเนินการให้โรงเรียนได้ทำหน้าที่ต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่ผู้บริหารศึกษาคำดำเนินการให้ระบบย่อยของโรงเรียนดำเนินไปได้นั้นเรียกว่า งานบริหารและงานบริการการศึกษาของโรงเรียนสามารถแบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ได้แก่ (1) งานสอน (2) งานนิเทศการศึกษา (3) งานบริหาร และ (4) งานบริการและการให้การสนับสนุนเกี่ยวกับนักเรียน<sup>2</sup>

เบน เอ็ม แฮร์ริส ( Ben M. Harris ) มีแนวคิดในการแบ่งงานบริหารโรงเรียนในแนวเดียวกับ โรเบิร์ต จี โอเวนส์ ( Robert G. Owens ) กล่าวคือการบริหารโรงเรียนได้แก่งานดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ด้านการสอน เป็นหน้าที่หลัก นอกนั้นเป็นส่วนประกอบการสอนเกี่ยวพันโดยตรงกับนักเรียน
2. หน้าที่จัดบริการพิเศษต่าง ๆ เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักเรียน แต่เกี่ยวพันโดยอ้อมกับการเรียนการสอน
3. หน้าที่ด้านการจัดการ คือ การจัดดำเนินการในด้านการทั่วไป เกี่ยวข้องกับคณะบุคคล เกี่ยวพันโดยอ้อมกับการเรียนการสอน

<sup>1</sup>ไพฑูริย์ สินดารัตน์, การศึกษาและสังคมประเพณี, หน้า 23.

<sup>2</sup> Robert G. Owens and Others, Administering Change in Schools (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1976), p. 143.

4. หน้าที่คานการนิเทศการสอน เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกับการสอน แต่เกี่ยวพันโดยอ้อมกับนักเรียน เพราะผู้นิเทศก์ทำงานร่วมกับครู

5. หน้าที่การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองคานคือ คานการสอน และต่อตัวนักเรียน<sup>1</sup>

จากแนวคิดของนักวิชาการบริหารที่กล่าวมา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หน้าที่หนึ่งของงานบริหารโรงเรียนคือ งานนิเทศการศึกษาแสดงว่านักวิชาการบริหารการศึกษา เน้นความสำคัญของงานนิเทศการศึกษา จึงได้กำหนดไว้เป็นงานบริหารงานหนึ่งของโรงเรียนที่จะต้องจัดดำเนินการภายในโรงเรียน นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย ใ้สรุปงานนิเทศการศึกษาของโรงเรียนไว้ว่า งานนิเทศการศึกษาเป็นงานคานหนึ่งในงานหลักของการบริหารของโรงเรียน โดยที่งานนิเทศการสอนเป็นงานที่บุคลากรของโรงเรียนปฏิบัติ คือคนที่เป็นผู้ใหญ่ หรือคณะครู และสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาหรือเปลี่ยนแปลงการบริหารงานโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลโดยตรงต่อวัตถุประสงค์หลักคานการสอนของโรงเรียน การนิเทศการศึกษาเป็นผลโดยตรงต่อผู้เรียน โดยผ่านทางบุคคลและสิ่งของอื่น ๆ<sup>2</sup>

ความสำคัญของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนในปัจจุบัน สิปปนนท์ เกตุทัต ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อที่จะแก้ปัญหาในคานการจัดการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาได้ตรงเป้าหมายที่สุดก็คือ โดยการที่โรงเรียนประถมศึกษาแต่ละ

<sup>1</sup>Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education (University of Texas Press, 1963), pp.221-224.

<sup>2</sup>นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย, "ความสัมพันธ์ของการนิเทศการศึกษาและการบริหารโรงเรียน" จุลสารนักบริหาร 1(กรกฎาคม 2521): 20.

โรงเรียน จัดดำเนินการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของตนเอง<sup>1</sup>

งานนิเทศการศึกษาเป็นระบบบริหารอย่างหนึ่ง แต่เป็นงานบริหารทางด้านวิชาการ ดังนั้นการที่จะจัดนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จจะต้องมีส่วนประกอบที่จำเป็น ดังนี้ สันต์ ชรรณบำรุง ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้คือ

1. บุคคล ( Man ) บุคคลที่จะมาทำหน้าที่นิเทศการศึกษาคือใคร ควร มีลักษณะอย่างไร มีฐานะอะไร

2. งาน ( Job ) งานของผู้นิเทศมีอะไรบ้าง มีบทบาทหน้าที่อย่างไร

3. กระบวนการ ( Process ) กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นอย่างไร มีเทคนิคเครื่องมือ และกิจกรรมอะไรบ้าง<sup>2</sup>

ส่วน เบน เอ็ม แฮริส ( Ben M. Harris ) ได้ให้หลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมงานนิเทศการศึกษาไว้ว่า มีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ด้านคือ

1. งาน ( Task )

2. กระบวนการ ( Process )

3. ทักษะ ( Skill )<sup>3</sup>

---

<sup>1</sup>สิปปนนท์ เกตุทัต, "การปฏิรูปการศึกษา" ใน รายงานของคณะกรรมการวางแผนงานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 132.

<sup>2</sup>สันต์ ชรรณบำรุง, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : วรุฒิกการพิมพ์, 2519), หน้า 122.

<sup>3</sup>Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education, p. 12.

จากแนวคิดของนักการศึกษาพอจะสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาจะประสบผลสำเร็จจะต้องประกอบด้วย

1. บุคคล (Man) หมายถึง ผู้นิเทศก์
2. งาน (Task) หมายถึง บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศก์
3. ทักษะ (Skill) หมายถึง ความชำนาญในเรื่องที่จำเป็นสำหรับผู้นิเทศก์
4. กระบวนการ (Process) หมายถึง ลำดับขั้นตอนในการนิเทศการศึกษา

ศึกษา

เนื่องจากงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นงานสำคัญงานหนึ่งของโรงเรียน และเป็นงานที่พัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของครูในโรงเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งจะมีผลอันสำคัญต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียน เหตุนี้จึงเชื่อว่า การศึกษาความคิดเห็นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อต้องการศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ทางด้านต่าง ๆ คือ คุณลักษณะของผู้นิเทศก์ บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศก์ ทักษะที่จำเป็นของผู้นิเทศก์และกระบวนการนิเทศการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครูประถมศึกษา สังกัดงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6

### สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 ไม่แตกต่างกันในด้านต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของผู้นิเทศก์
2. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศก์
3. ทักษะที่จำเป็นของผู้นิเทศก์
4. กระบวนการนิเทศการศึกษา

### ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาความคิดเห็นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย (1) คุณลักษณะของผู้นิเทศก์ (2) บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศก์ (3) ทักษะที่จำเป็นของผู้นิเทศก์ และ (4) กระบวนการนิเทศการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 ได้แก่ จังหวัดลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อัญญา อ่างทอง ชัยนาท และอุทัยธานี

### ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยช่วยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาทุกฝ่ายเข้าใจงานการนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

2. ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนต่อไป

### คำนิยาม

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้บริหารโรงเรียน ในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุนและควบคุมดูแล

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง สำนักงานทางการศึกษาที่อยู่ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง สำนักงานทางการศึกษาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุนควบคุมดูแล โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด ที่มีใจโรงเรียนเทศบาล และโรงเรียนราษฎร์

เขตการศึกษา 6 หมายถึง จังหวัดลพบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท อ่างทอง และจังหวัดคอทัยธานี

ผู้นิเทศก์ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือครู

คุณลักษณะของผู้นิเทศก์ หมายถึง คุณลักษณะทางด้านความรู้และประสบการณ์ ของผู้นิเทศก์

บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศก์ หมายถึง หน้าที่และงานของผู้นิเทศก์การศึกษาภายในโรงเรียน

ทักษะที่จำเป็นของผู้นิเทศก์ ได้แก่ ทักษะในด้านการเป็นผู้นำ ทักษะในคำแนะนุญสัมพันธ์ ทักษะในด้านการระบวนการหมู่พวก ทักษะในด้านการบริหารบุคคล และทักษะในด้านการประเมินผล



กระบวนการนิเทศการศึกษา หมายถึง ลำดับขั้นตอนของการทำงานการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ศึกษานิเทศก์ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 6 มีหน้าที่นิเทศ ค้นคว้า วิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6

### วิธีดำเนินการวิจัย

ก. ประชากรและตัวอย่างประชากร ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ทั้งกลุ่มตัวอย่างประชากรและประชากรดังนี้

1. กลุ่มครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งเป็นพวก (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้

1.1 สุ่มตัวอย่างอำเภอร้อยละ 20 จากจำนวนอำเภอและกิ่งอำเภอของแต่ละจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 จำนวนอำเภอที่สุ่มได้ 12 อำเภอ

1.2 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนจากอำเภอที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15 ของจำนวนโรงเรียนในอำเภอที่สุ่มได้ จำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้ 63 โรงเรียน

1.3 ไขครูสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนที่สุ่มได้ทั้งหมด เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 441 คน



2. กลุ่มผู้บริหาร ใช้ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นประชากรในการวิจัย จำนวน 72 คน

3. กลุ่มศึกษานิเทศก์ ใช้ศึกษานิเทศก์ทั้งหมดในทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 รวมจำนวนศึกษานิเทศก์ 80 คน

รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 593 คน

### ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ ใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบให้  
เลือกตอบ ( **Checklist** )

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ในการนิเทศการศึกษาภายใน  
โรงเรียน ใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า ( **Rating Scale** ) แบ่งออก  
เป็น 4 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะของผู้นิเทศก์
2. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศก์
3. ทัศนคติจำเป็นของผู้นิเทศก์
4. กระบวนการนิเทศการศึกษา

2. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาค้นคว้าจาก  
ตำรา เอกสาร งานวิจัย และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปขอความเห็น  
จากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแบบสอบถามนี้ไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและ  
ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 11  
ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นฉบับสมบูรณ์  
แล้วจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากรและตัวอย่าง  
ประชากรที่กำหนดไว้

ค. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บด้วยตนเอง และให้บริการทางไปรษณีย์

ง. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ( Percentage )

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความถี่เห็นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ( Mean ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( Standard Deviation ) ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของความถี่เห็นในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างประชากร ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ( One-way Analysis of Variance ) ถ้าพบว่ามีความถี่เห็นแตกต่างกันก็จะทดสอบ โดยใช้ S-Method ของ เชฟเฟ้ ( Scheffe' )

### ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับขั้นของการเสนอข้อมูลดังนี้

บทที่ 1 ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ลำดับขั้นในการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึงเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึงวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล และค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 กล่าวถึงการวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ส่วนสุดท้ายเป็น บรรณานุกรม ผนวกภาคผนวก